

Krav til formål, opplysningskvalitet og utredning

DRI1010

Mona Naomi Lintvedt

monali@mac.com

«Det er et paradoks at Skaugen selv valgte å trekke seg fra saken, få dager etter at rettsforhandlingene hadde startet. Man hører tidvis fra menn med potensproblemer at de *ikke orker*. Det kan være en talemåte for at de *ikke klaren*».

Skaugen mener innholdet i rapporten kan være i strid med Personopplysningslovens paragraf 8, og mener det «ikke kan sees å foreligge allmenne interesser, som rettferdiggjør denne form for uthenging av enkeltpersoner, levende som døde».

Dagens tema

- Kravene i pol § 11
  - Formål for behandlingen
  - Kvalitet på opplysningene
  - Retting /sletting av personopplysninger
- Utredningsplikten i fvl § 17

Formål for behandlingen

➤ Formålet for *behandlingen* av personopplysninger

- Ikke forveksles med lovens formål

➤ Formålsbestemthetsprinsippet:

Personopplysninger kan bare benyttes til ett eller flere bestemte og på forhånd fastlagte formål

- Sentralt personvernprinsipp i EU-retten

➤ Må alltid ha formål for behandlingen

Grunnkrav til behandlingen § 11

Den behandlingsansvarlige skal sørge for at personopplysningene som behandles

- a) bare behandles når dette er tillatt etter § 8 og § 9,
- b) bare nyttes til uttrykkelig angitte **formål** som er saklig begrunnet i den behandlingsansvarliges virksomhet,
- c) ikke brukes senere til **formål** som er uforenlig med det opprinnelige formålet med innsamlingen, uten at den registrerte samtykker,
- d) er tilstrekkelige og relevante for **formålet** med behandlingen, og
- e) er korrekte og oppdatert, og ikke lagres lenger enn det som nødvendig ut fra **formålet** med behandlingen, jf. § 27 og § 28.

Krav til formål

➤ Uttrykkelig angitt

- I praksis skriftlig pga meldeplikten i [pol § 32](#)
- Kan angis flere formål for samme behandling
- Formålet må inngis på et slikt nivå at det kan være grunnlag for vurdering av kvalitetskrav for de tilhørende personopplysningene
- Må formulere formål *før* behandlingen starter, dvs senest ved melding 30 dager før
- Behandlingen må skje innenfor formålet, kan ikke behandle for andre formål

Krav til formål 2

- Saklig begrunnet i den behandlingsansvarliges virksomhet
  - For forvaltningsorganer betyr det at formålet kun kan dekke de oppgaver som ligger innenfor deres myndighet eller som er nødvendig del av intern administrasjon
  - Viktige formål for forvaltningen vil ofte fremgå av behandlingsgrunnlaget for behandlingen (lovhjemmel, utøvelse av offentlig myndighet)
  - Kan ikke behandle personopplysninger for formål som er begrunnet i en annen virksomhet (men kan være databehandler for er annen)

Endring av formål

- Formål kan endres
- Et nytt formål må dekkes av det eksisterende behandlingsgrunnlaget, eller det må påvises et nytt behandlingsgrunnlag som dekker det nye formålet
- Er behandlingsgrunnlaget “uforenlig” med det opprinnelige formålet og behandlingen er basert på samtykke, er det ikke anledning til å endre formålet uten at nytt samtykke innhentes
  - Se [Høyesterettsdom om Avfallsservice](#) – første pol-dom

Opplysningskvalitet

- Formålet er styrende for kravene til opplysningskvalitet
- Kravene til kvaliteten av personopplysninger mv gjelder:
  - tilstrekkelige
  - relevante
  - korrekte
  - oppdaterte
  - ikke lagret unødvendig

Opplysningskvalitet 2

- Alle kvalitetskravene skal prøves *ut i fra formålet med behandlingen*
  - Spørsmålet er hvor korrekte, oppdatert mv må opplysningene være for at de skal kunne gi slike resultater som formålet begrunner
  - Innebærer for eksempel at kravet til akseptabel korrekthet (feilprosent) kan variere avhengig av formålet
    - Eks. forskjell på om skal brukes til markedsføring eller for å vurdere en rettighet

Forvaltningsloven og opplysningskvalitet

- [Fvl § 17](#) forvaltningsorganets utrednings- og informasjonsplikt:
  - ”Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.”
- “Så godt opplyst som mulig” kan ikke forstås absolutt, og i praksis er det for eksempel lagt vekt på:
  - betydningen for parten(e) / viktigheten av raskt vedtak / ressursituasjonen / restansemengden / mv

Forholdet pol - fvl

- Pol § 11 d og e supplerer kravene til utredning i fvl på vesentlige måter når det gjelder *personopplysninger*
- I tillegg understreker pol § 14 første ledd at internkontrollsystemet spesielt skal ivareta kvalitetsspørsmålene

Saksforberedelse og kontradiksjon

- Både personopplysningsloven (§§ [19](#) og [20](#)) og forvaltningsloven (§§ [17 annet ledd](#) og [18](#)) legger opp til kontradiksjon
  - Betyr at den registrerte/parten får tilgang til opplysninger og derfor kan hevde at de er irrelevante, utilstrekkelige, utdaterte, uriktige mv
  - Kontradiksjon innebærer mulighet for kvalitetssikring av opplysninger og enkeltsaker
  - Viktig for forsvarlig saksbehandling og for rettsikkerhetshensyn

Saksforberedelse og kontradiksjon 2

- Bestemmelsene har noe forskjellig virkeområde
  - Pol §§ 19 og 20 gjelder for alle personopplysninger (i forvaltningsorgan og ellers), uavhengig av om det skjer saksbehandling eller ikke
  - Fvl § 17 gjelder direkte bare ved saksforberedelse av “enkeltvedtak”, se fvl § 2 b jf. a
  - Under forvaltningens saksforberedelse av enkeltvedtak, gjelder mao. alle bestemmelser samtidig

Rett til informasjon og kontradiksjon under saksforberedelsen

- Fvl § 17, 2: Dersom det under saksforberedelsen mottar opplysninger om en part eller den virksomhet han driver eller planlegger, og parten etter § 18 jfr. § 19 har rett til å gjøre seg kjent med disse opplysninger, skal de forelegges ham til uttalelse.
- Pol § 20, 1: En behandlingsansvarlig som samler inn personopplysninger fra andre enn den registrerte selv, skal av eget tiltak informere den registrerte om hvilke opplysninger som samles inn og gi informasjon som nevnt i § 19 første ledd så snart opplysningene er innhentet.

Fvl § 17, 2. ledd

Pol § 20

Unntak i henhold til innhold:

Opplysningen er slike som parten tidligere har gitt eller kontrollert

Den registrerte allerede kjenner til informasjonen

Innsamlingen av opplysningene er uttrykkelig fastsatt i lov

Foreleggelse av opplysningene er ikke avgjørende betydning for vedtaket

Unntak i henhold til situasjon:

Parten oppholder seg på ukjent sted

Varsling er umulig eller uforholdsmessig vanskelig

Det er påkrevet med en rask avgjørelse i saken

Retting og sletting av personopplysninger

- Krav til håndtering av *uriktige* opplysninger ([pol § 27](#))
  - Opplysninger uten betydning for dokumentasjon skal rettes og slettes
  - Opplysninger av betydning for dokumentasjon skal markeres, sperres og suppleres (kan likevel slettes eller sperres; Riksarkivaren skal normalt høres før slike opplysninger slettes)
  - Retting, sletting mv skal gjøres av eget tiltak eller etter begjæring
  - Den behandlingsansvarlige skal om mulig sørge for at feil ikke får konsekvenser for den enkelte

Retting og sletting av personopplysninger 2

- Krav til håndtering av *ufullstendige* opplysninger (pol § 27)
  - Ufullstendige opplysninger skal suppleres; av eget tiltak eller etter begjæring
- Hvis retting/supplering er umulig, skal *hele* dokumentet slettes
- Krav til sikring av *opplysningskvalitet* er spesielt ivaretatt i internkontrollbestemmelsen (pol § 14)

Krav til sletting pol §§ 11 e, 28

➤ Hovedregel:

Den behandlingsansvarlige skal ikke lagre personopplysninger lenger enn det som er nødvendig for å gjennomføre **formålet** med behandlingen

➤ Unntak:

- Opplysninger som skal oppbevares i hht arkivloven eller annen lovgivning kan likevel beholdes
- Personopplysninger kan også lagres for vitenskapelige, historiske og statistiske formål, dersom klar interesseovervekt og identifisering blir gjort umulig

Krav til sletting 2

➤ Unntak fra unntakene:

Personopplysninger kan likevel på visse vilkår kreves slettet eller sperret av den registrerte når de er **i)** sterkt belastende for ham/henne, **ii)** sletting mv ikke strider mot annen lov, og **iii)** sletting mv samlet sett er forsvarlig. Unntaket går foran arkivlovens bestemmelser

➤ Unntak fra unntakene fra unntakene: 😊

Vedtak om sletting/sperring kan påklages til Kongen (jf [pol § 42 i.f.](#))